

Primària

Llengua 5

Al teu costat

Programació

Unitat 6

1. Presentació de la unitat
2. Objectius didàctics
3. Continguts de la unitat/Criteris d'avaluació/Estàndards d'aprenentatge avaluable
4. Selecció d'evidències per al dossier d'aprenentatge (*portfolio*)
5. Competències: descriptors i acompliments
6. Tasques
7. Estratègies metodològiques
8. Recursos
9. Ferramentes d'avaluació
10. Mesures per a la inclusió i l'atenció a la diversitat
11. Autoavaluació del professorat

1. PRESENTACIÓ DE LA UNITAT

Títol

Les algues

Descripció de la unitat

El text inicial és un text expositiu que ens farà de suport per a presentar alguns dels continguts que treballarem al llarg de la unitat. Descobrirem com són les algues, les quals, tot i que semblen plantes, formen part d'un altre regne dels éssers vius.

Continuarem l'anàlisi de la formació del lèxic per mitjà de la derivació i analitzarem el significat de diversos prefixos.

Iniciarem l'estudi de les paraules que acompanyen els noms i els determinen i observarem la informació que en donen i que hi concorden en gènere i nombre. Aprofundirem en l'ús dels articles i els demostratius.

Arran de l'apartat anterior presentarem les normes ortogràfiques de l'apostrofació i algunes excepcions. També recordarem l'ús de les contraccions a partir de la unió de les preposicions *a*, *de*, *per* amb els articles *el* i *els*.

Relacionat amb la lectura inicial, començarem l'anàlisi de la forma i el contingut dels textos expositius escrits i, alhora, prepararem una exposició oral parant atenció a l'entonació i la pronúncia adequades i a altres aspectes, com ara parlar a poc a poc i mirar a qui ens escolta.

Continuem amb l'anàlisi dels recursos bàsics dels textos poètics, en aquest cas, el ritme. Aplicarem aquests recursos a poemes que redactarem d'una manera pautaada i que recitarem, per tal de comprovar-ne la melodia.

En la Tasca final veurem què són els jardins botànics i la funció d'estudi de plantes d'arreu del món que presenten. A més, aprendran a llegir textos expositius sobre les característiques d'algunes plantes.

Temporització:

Gener :

2. OBJECTIUS DIDÀCTICS

- Desenvolupar les quatre habilitats lingüístiques bàsiques: llegir, escriure, parlar i escoltar.
- Conèixer el significat de diversos prefixos i usar-los en paraules derivades.
- Conèixer la forma i la funció dels articles i dels demostratius.
- Usar correctament l'apòstrof i les contraccions.
- Comprendre i elaborar textos expositius.
- Analitzar el ritme de poemes donats.

3. CONTINGUTS DE LA UNITAT - CRITERIS D'AVUACIÓ - ESTÀNDARDS D'APRENTATGE AVALUABLES

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluables
<ul style="list-style-type: none"> • Lectura i comprensió d'un text narratiu amb l'entonació, la pronúncia i el ritme adequat. • Formació de paraules derivades amb prefixos. • Identificació del significat que aporten prefixos diversos en paraules derivades donades. • Identificació i ús d'articles definits i indefinits fent la concordança amb el nom. • Identificació i ús de demostratius. • Coneixement i aplicació de les normes d'apostrofació i les seues excepcions. • Formació correcta i ús de contraccions. • Anàlisi de l'estructura conceptual d'un text expositiu. • Creació i exposició oral d'un text expositiu. • Localització del ritme en un poema. • Recitació de poemes amb suports rítmics. • Comprensió i anàlisi de textos científics de plantes. • Realització de dictats. • Reflexió i avaluació sobre el procés d'aprenentatge propi. 	1. Llegir amb fluïdesa i entonació adequades els textos presentats.	1.1. Llig la narració i la resta de textos de la unitat amb una pronúncia, una entonació i un ritme adequats.
	2. Fer una lectura comprensiva dels textos presentats.	2.1. Reflexiona sobre el comportament dels personatges de la narració. 2.2. Relaciona el contingut de la narració amb vivències personals. 2.3. Analitza el contingut del text en les activitats de comprensió.
	3. Formar paraules noves amb prefixos.	3.1. Forma paraules derivades afegint prefixos donats.
	4. Identificar i usar correctament els articles, definits i indefinits, i els demostratius.	4.1. Identifica i usa els articles definits i indefinits fent la concordança corresponent. 4.2. Entén la relació espacial que aporten els demostratius i els usa adequadament fent la concordança corresponent.
	5. Conèixer i posar en pràctica les normes d'apostrofació i l'ús de les contraccions.	5.1. Coneix i aplica les normes d'apostrofació i les excepcions a aquesta presentades. 5.2. Forma i usa les contraccions i té en compte l'excepció presentada.
	6. Analitzar l'estructura d'un text expositiu i redactar-ne un.	6.1. Identifica la introducció, el desenvolupament i la conclusió d'un text expositiu. 6.2. Redacta en grup un text expositiu seguint unes pautes.
	7. Fer una exposició oral sobre un tema.	7.1. Presenta oralment un text expositiu amb una pronúncia i una entonació adequades.
	8. Conèixer, entendre i valorar els recursos literaris dels textos poètics: el ritme.	8.1. Analitza el ritme dels poemes donats.

	9. Comprendre textos científics.	9.1. Llig i comprén textos científics sobre les plantes.
	10. Fomentar l'autoavaluació i la reflexió en el procés d'aprenentatge propi.	10.1. Realitza l'autoavaluació i reflexiona sobre el procés d'aprenentatge propi.

4. SELECCIÓ D'EVIDÈNCIES PER AL DOSSIER D'APRENTATGE (*portfolio*)

Els estàndards d'aprenentatge mostren el grau d'assoliment dels criteris d'avaluació des de la mateixa descripció i concreció del criteri. Per a facilitar el seguiment del desenvolupament de cada estàndard buscarem evidències de l'alumnat que en mostren l'evolució en cada un d'aquests.

En l'annex d'avaluació es proposa un dossier d'aprenentatge d'evidències per als estàndards d'aprenentatge. El quadre següent suggerix una selecció d'algunes d'aquestes possibles evidències. El professorat podrà substituir-les per d'altres que considere més rellevants per al desenvolupament del seu grup.

Libre de l'alumnat (LA) / Proposta didàctica (PD) / Recursos fotocopiables (RF)

Estàndards d'aprenentatge avaluable	Selecció d'evidències per al dossier d'aprenentatge
1.1. Llig la narració i la resta de textos de la unitat amb una pronúncia, una entonació i un ritme adequats.	<ul style="list-style-type: none"> Proposta de textos del LA. Propostes d'activitats de comprensió de la PD.
2.1. Reflexiona sobre el comportament dels personatges de la narració.	<ul style="list-style-type: none"> Selecció d'activitats del LA. Propostes d'activitats de comprensió de la PD.
2.2. Relaciona el contingut de la narració amb vivències personals.	<ul style="list-style-type: none"> Selecció d'activitats del LA. Propostes d'activitats de comprensió de la PD.
2.3. Analitza el contingut del text en les activitats de comprensió.	<ul style="list-style-type: none"> Selecció d'activitats del LA. Propostes d'activitats de comprensió de la PD.
3.1. Forma paraules derivades afegint prefixos donats.	<ul style="list-style-type: none"> Selecció d'activitats del LA. Fitxa de reforç i d'ampliació dels RF.
4.1. Identifica i usa els articles definits i indefinits fent la concordança corresponent.	<ul style="list-style-type: none"> Selecció d'activitats del LA. Fitxa de reforç i d'ampliació dels RF.
4.2. Entén la relació espacial que aporten els demostratius i els usa adequadament fent la concordança corresponent.	<ul style="list-style-type: none"> Selecció d'activitats del LA. Fitxa de reforç i d'ampliació dels RF.
5.1. Coneix i aplica les normes d'apostrofació i les excepcions a aquesta presentades.	<ul style="list-style-type: none"> Selecció d'activitats del LA. Fitxa de reforç i d'ampliació dels RF.
5.2. Forma i usa les contraccions i té en compte l'excepció presentada.	<ul style="list-style-type: none"> Selecció d'activitats del LA. Fitxa de reforç dels RF.

6.1. Identifica la introducció, el desenvolupament i la conclusió d'un text expositiu.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Propostes d'activitats de la PD.
6.2. Redacta en grup un text expositiu seguint unes pautes.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Propostes d'activitats de la PD.
7.1. Presenta oralment un text expositiu amb una pronúncia i una entonació adequades.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Propostes d'activitats de la PD.
8.1. Analitza el ritme dels poemes donats.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Propostes d'activitats de la PD.
9.1. Llig i comprén textos científics sobre les plantes.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Propostes d'activitats de la PD.
10.1. Realitza l'autoavaluació i reflexiona sobre el procés d'aprenentatge propi.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del Repàs de la unitat del LA. • Dianes i rúbriques de l'annex d'avaluació.

5. COMPETÈNCIES: DESCRIPTORS I ACOMPLIMENTS

Competència	Descriptor	Acompliment
<i>Comunicació lingüística.</i>	Comprendre el sentit dels textos escrits.	Llig, comprén i valora els textos presentats.
	Usar el coneixement de les estructures lingüístiques i de les normes ortogràfiques i gramaticals a l'hora d'elaborar textos escrits.	Reconeix el valor de la llengua com a eina de comunicació i com a objecte d'observació i anàlisi. Forma paraules derivades amb prefixos. Coneix, respecta i valora les normes ortogràfiques que regulen l'apostrofació i la contracció. Coneix, respecta i valora les normes ortogràfiques que regulen l'ús dels signes de puntuació.
	Produir textos escrits de diversa complexitat per a usar-los en situacions quotidianes o d'assignatures diverses.	Redacta textos expositius sobre temes diversos.
	Expressar oralment qualsevol tipus d'informació de manera ordenada i clara.	Recita poemes vocalitzant i fent l'entonació i les pauses adequades. Fa una exposició oral vocalitzant i fent l'entonació i les pauses adequades.
	Fer ús d'elements de comunicació no verbal o de diferents registres en les diverses situacions comunicatives que es puguin donar.	Juga amb el ritme i la rima dels poemes i diversos codis sonors.
	<i>Pla lector:</i> Divertir-se amb la lectura.	Valora la lectura com a font d'entreteniment i plaer.
<i>Competència matemàtica competències bàsiques en ciència i tecnologia.</i>	Manejar el llenguatge matemàtic amb precisió en qualsevol context.	Comprén com es forma el ritme dels poemes basant-se en una estructura mètrica de combinació de síl·labes tòniques i àtones. Identifica la funció dels articles com a indicadors del nombre dels noms. Localitza espacialment objectes per mitjà de l'ús de demostratius.

	Aplicar mètodes científics rigorosos per tal de comprendre millor la realitat que ens envolta.	S'interessa per adquirir informació a través de textos expositius. Identifica característiques diverses de les algues.
	Respectar i preservar la vida dels éssers vius de l'entorn immediat.	S'interessa per conèixer la situació real de les algues i els perills que les amenacen.
<i>Competència digital.</i>	Fer servir fonts diverses per a la recerca d'informació.	Utilitza diccionaris digitals. Consulta pàgines web relacionades amb la tasca proposada. Usa diferents fonts per a localitzar informació per a elaborar un text expositiu.
	Actualitzar l'ús de les noves tecnologies per tal de millorar el treball propi i facilitar la vida diària.	Està al dia en les ferramentes i les possibilitats que ofereix Internet i que ens faciliten la vida diària: el processador de textos.
	Manejar eines digitals per a la construcció de coneixement.	Usa els recursos digitals associats a la unitat.
<i>Aprendre a aprendre.</i>	Aplicar estratègies per a la millora del pensament creatiu, crític, emocional, interdependent...	És constant en el treball. Aplica els continguts apresos en les produccions orals i escrites.
	<i>Intel·ligències múltiples:</i> Desenvolupar les diferents intel·ligències múltiples.	<i>Interpersonal.</i> Col·labora i gaudeix del treball en equip. <i>Naturalista.</i> Reconeix plantes, animals i elements del nostre entorn natural. Recull, classifica i usa informació referent a l'entorn. <i>Cineticocorporal.</i> Usa el cos com a instrument per a expressar-se.
<i>Competències socials i cíviques.</i>	Mostrar disponibilitat per participar activament en els àmbits de participació establits.	Busca informació activament en textos expositius sobre les algues.
	<i>Educació en valors:</i> Aprendre a comportar-se des del coneixement dels diferents valors.	Es mostra creatiu a l'hora de crear un text expositiu i d'exposar-lo oralment. Respecta els moments de conversa i reflexió entre els companys en situacions comunicatives a l'aula.

<i>Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.</i>	Gestionar el treball del grup coordinant les tasques i el temps.	Participa activament en les exposicions orals. Planifica el temps i les tasques a l'hora d'emprendre un treball en grup.
	Mostrar iniciativa personal per iniciar o promoure accions noves.	Reflexiona i participa en el procés d'aprenentatge. Està motivat per acabar i presentar el treball d'una forma acurada. Mostra una actitud participativa, aportant idees i opinions, en les activitats proposades.
<i>Consciència i expressions culturals.</i>	Mostrar respecte per les obres més importants del patrimoni cultural a nivell mundial.	Valora positivament la lectura de textos poètics.
	Expressar sentiments i emocions des de codis artístics.	Té gust per redactar poemes amb rima i ritme.
	Apreciar la bellesa de les expressions artístiques i dels fets quotidians.	Desenvolupa la imaginació i la creativitat a través de la lectura i la creació de poemes.

6. TASQUES

Libre de l'alumnat (LA) / Proposta didàctica (PD) / Recursos fotocopiables (RF) / Llibre digital (LD)

Tasca 1: Lectura i Comprenc el text

- Seguim els suggeriments metodològics de la PD per a la realització i la valoració de la lectura.
- Escoltem l'enregistrament de la lectura que acompanya el LA o en el LD.
- Responem les activitats sobre la lectura del LA i les propostes de la PD.
- Realitzem les activitats proposades en el LD.

Tasca 2: Prefixos

- Presentem els prefixos amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD i la fitxa de reforç i d'ampliació dels RF.

Tasca 3: Els articles i els demostratius

- Introduïm els articles i els demostratius amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD i la fitxa de reforç i d'ampliació dels RF.

Tasca 4: L'apostrofació i la contracció

- Introduïm les normes d'ortografia de l'apostrofació i la contracció amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en les galetes del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD i la fitxa de reforç i d'ampliació dels RF.
- Completem amb els quaderns 9 i 10 de la col·lecció «Quaderns d'ortografia».
- Realitzarem la proposta del dictat del LA.

Tasca 5: El text expositiu

- Introduïm l'anàlisi i l'elaboració de textos expositius amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD.

Tasca 6: El ritme en el poema

- Introduïm l'anàlisi del ritme dels poemes amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD.

Tasca 7: Tasca. El jardí botànic

- Realitzem la tasca competencial de la unitat del LA amb el suport dels suggeriments metodològics de la PD.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Realitzarem la proposta del dictat del LA.
- Completem amb les activitats de la PD.

Tasca 8: Repàs de la unitat

- Introduïm el repàs dels continguts apresos amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Fem les activitats de repàs de la unitat del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD i la fitxa de raonament verbal dels RF.
- Recopilem les activitats per al dossier d'aprenentatge (*portfolio*) de l'alumnat.
- Reflexionem sobre el procés d'aprenentatge amb les rúbriques i les dianes de l'annex d'avaluació.

7. ESTRATÈGIES METODOLÒGIQUES

En el desenvolupament de les tasques es fan servir diverses estratègies metodològiques:

- Treball reflexiu individual en el desenvolupament de les activitats individuals.
- Fixació de rutines per a facilitar i millorar el treball de l'alumnat.
- Realització de treballs en grup i individuals.
- Treball en grup cooperatiu: agrupar l'alumnat en grups de 3 o 4 i usar les estructures d'aprenentatge cooperatiu suggerides en la PD del professorat per a treballar els principis de definició de l'objectiu grupal, d'interdependència positiva i d'interacció cara a cara.
- Posada en comú en gran grup després del treball individual o grupal.
- Reforç de l'atenció als altres i a les seues opinions.
- Respecte de les normes bàsiques de la comunicació.
- Cercles d'aprenentatge.
- Exposició del professorat.
- Iniciació en el maneig de diferents ferramentes de treball com ara el diccionari.

8. RECURSOS

Aquests materials de suport poden reforçar i ampliar l'estudi dels continguts d'aquesta unitat:

- Els quaderns 9 i 10 de la col·lecció «Quaderns d'ortografia».
- Els recursos fotocopiabls de la proposta didàctica: activitats de reforç i d'ampliació, activitats de raonament verbal, una fitxa per a millorar la comprensió oral i prova d'avaluació per a la unitat.

Altres materials

- *Diccionari valencià. Primària. Ed. Vox.*

- La caixa dels contes. Materials per a desenvolupar la creativitat i la imaginació dels infants per mitjà de la invenció i l'escenificació de narracions.
- Mural de les normes ortogràfiques.
- Mural de les conjugacions verbals.

Lectures recomanades

- Textos expositius diversos adequats a l'edat.

Recursos digitals

- El CD d'àudio que acompanya el llibre de l'alumnat amb l'enregistrament de les lectures, els dictats i altres activitats amb suport auditiu.
- El llibre digital que permetrà fomentar l'ús de les TIC a l'aula emprant els recursos digitals que s'hi inclouen:
 - Enregistrament i recursos per a treballar la lectura inicial.
 - Dos enregistraments de cada dictat proposat en el llibre de text, un llegit a velocitat normal i un altre llegit més lentament per a usar-lo en el moment del dictat.
 - Activitats interactives per a treballar el contingut de cada apartat.
- Diccionaris digitals.
- Consulta de pàgines web sobre les algues explicades per a infants.

9. FERRAMENTES D'AVALUACIÓ

- Registre d'avaluació (en l'annex d'avaluació).
- Prova d'avaluació de la unitat (en els recursos fotocopiables).
- Uns altres recursos: rúbrica, diana, etc. (en l'annex d'avaluació).

10. MESURES PER A LA INCLUSIÓ I L'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

- Quines dificultats i potencialitats preveig en el grup durant el desenvolupament de la unitat?
- Com minimitzaré les dificultats?
- Quines necessitats individuals preveig en el desenvolupament de la unitat?
- Quins recursos i estratègies faré servir per a atendre les necessitats individuals?

11. AUTOAVALUACIÓ DEL PROFESSORAT

- Quin percentatge d'alumnes han assolit els objectius d'aprenentatge de la unitat?
- Què és el que millor ha funcionat en aquesta unitat?

- Què canviaria en el desenvolupament de la unitat el pròxim curs? Per què?